

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PRZYRODY DLA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO

1. Cele oceniania:

- Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz postępach z tego przedmiotu
- Udzielenie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swego rozwoju
- Motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce
- Dostarczanie rodzicom(opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce i specjalnych uzdolnieniach
- Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej

2. Cele edukacyjne:

- Poszerzenie wiedzy uczniów z zakresu nauk przyrodniczych.
- Rozumienie metody naukowej, polegającej na stawianiu hipotez i ich weryfikowaniu za pomocą obserwacji i eksperymentów wykorzystywanej w naukach przyrodniczych.
- Pogłębianie wiedzy o procesach zachodzących w świecie
- Rozbudzenie zainteresowania i pasji uczniów
- Poszerzanie ich horyzontów.
- Rozwijanie zainteresowań poznawczych i postaw twórczych
- Wykształcenie umiejętności samokształcenia poprzez zdobywanie informacji z różnych źródeł
- Kształcenie umiejętności myślenia prowadzącego do rozumienia przez ucznia poznawanej wiedzy i nabycia umiejętności posługiwania się nią
- Skonsolidowanie wiedzy z różnych dziedzin,
- Świadome odbieranie otaczającej rzeczywistości i prawidłowe interpretowanie zjawisk przyrodniczych.
- Uważliwanie na piękno świata i kształtowanie poczucia odpowiedzialności za jego przyszłość.

3. Ogólne kryteria oceniania:

a) ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- samodzielnie podejmuje działania zmierzające do rozszerzenia swoich wiadomości i umiejętności zdobytych na lekcjach przyrody,
- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- wykazuje dużą samodzielność i umie bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy, dokonuje analizy i wyciąga trafne wnioski,
- wykorzystuje wiedzę do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych,
- projektuje, bezpiecznie przeprowadza eksperymenty oraz opisuje je,
- formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk,
- skutecznie pracuje metodami aktywizującymi,
- jest inicjatorem i organizatorem szkolnych i/lub lokalnych imprez edukacyjnych o tematyce przyrodniczej,
- osiąga sukcesy, np. w różnych konkursach i olimpiadach;

- działa aktywnie w LOP

b) ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
- planuje i bezpiecznie przeprowadza eksperymenty,
- korzysta, analizuje i ocenia informacje pochodzące z różnych źródeł wiedzy,
- podczas pracy grupowej często pełni funkcję lidera,
- prawidłowo wyjaśnia zależności przyczynowo -skutkowe pomiędzy faktami,
- wyraża opinię na temat omawianych zagadnień współczesnej biologii, zagadnień ekologicznych i środowiskowych,
- jest aktywny w czasie zajęć,
- podejmuje aktywne działania w ramach LOP;

c) ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone programem,
- bezpiecznie wykonuje doświadczenia,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów,
- podczas pracy grupowej podejmuje się pełnienia różnych funkcji, np. lidera, strażnika czasu
- wykonuje prawidłowo wszystkie zadane przez nauczyciela zadania domowe,
- wykonuje samodzielnie i prawidłowo większość zadań poleconych przez nauczyciela w czasie lekcji,
- analizuje i interpretuje informacje,
- dostrzega zależności przyczynowo -skutkowe pomiędzy faktami,
- formułuje prawidłowe wnioski;
-

d) ocenę **dostateczną** uzyskuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności,
- sprawnie wyszukuje informacje według określonego kryterium,
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje doświadczenia,
- dobrze współpracuje w grupie,
- wykonuje prawidłowo większość zadanych przez nauczyciela zadań domowych,
- podejmuje skuteczne próby wykonania różnych zadań w czasie lekcji,
- posługuje się podstawowymi pojęciami w zakresie omawianych tematów;
-

e) ocenę **dopuszczającą** uzyskuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności na poziomie koniecznym,
- odtwarza podstawowe pojęcia wymagane w podstawie programowej,
- korzysta z pomocą nauczyciela z różnych źródeł wiedzy,
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje doświadczenia,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- wykonuje, nawet błędnie, zadane przez nauczyciela zadania domowe,
- poprawnie współpracuje w grupie;
-

f) ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych programem, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie odrabia prac domowych,
- nie korzysta ze źródeł wiedzy wskazanych przez nauczyciela,
- nie umie bezpiecznie posługiwać się prostym sprzętem laboratoryjnym,
- nie chce współpracować z grupą.

Na podstawie posiadanej opinii lub orzeczenia Poradni Psychologiczno –Pedagogicznej nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia w zależności od zaleceń, najczęściej poprzez:

- wydłużenie czasu przeznaczonego na pisanie prac kontrolnych (10 min. w ramach przerwy)
- dostosowanie stopnia trudności i liczby zadań do możliwości ucznia
- formułowanie krótkich precyzyjnych poleceń
- powtarzanie i czytanie poleceń do zadań
- podkreślanie czasowników operacyjnych w poleceniach
- sprawdzanie stopnia zrozumienia poleceń, a przypadku wątpliwości ucznia tłumaczenie ich
- umieszczanie dodatkowych wskazówek do odczytu wykresów, tabel itp.
- udostępnianie dodatkowych pomocy dydaktycznych i materiałów
- stwarzanie dodatkowych sytuacji, w których uczeń wykazuje swoje umiejętności
- pozytywne wzmacnianie - system pochwał i nagród.

4. Treści nauczania – wymagania szczegółowe

1. Metoda naukowa i wyjaśnianie świata.

Uczeń:

- podaje różnicę pomiędzy obserwacją a eksperymentem (w fizyce, chemii, biologii) ;
- opisuje warunki prawidłowego prowadzenia i dokumentowania obserwacji ;
- opisuje warunki prawidłowego planowania i przeprowadzania eksperymentów (jeden badany parametr, powtórzenia, próby kontrolne, standaryzacja warunków eksperymentu) oraz sposób dokumentowania ich wyników ;
- planuje i przeprowadza wybrane obserwacje i eksperymenty;
- wymienia przykłady zjawisk fizycznych przewidzianych przez teorię, a odkrytych później (np. fale elektromagnetyczne);
- przedstawia powiązania chemii z fizyką i biologią, a zwłaszcza rolę fizyki w wyjaśnianiu zjawisk chemicznych oraz rolę chemii w wyjaśnianiu zjawisk biologicznych ;
- omawia założenia teorii ewolucji oraz wyjaśnia, dlaczego jest ona centralną teorią biologii ;
- przedstawia różne teorie dotyczące rozwoju Wszechświata, korzystając z wiedzy z różnych źródeł informacji.

2. Wynalazki, które zmieniły świat.

Uczeń:

- wyszukuje informacje na temat najważniejszych odkryć i wynalazków oraz analizuje ich znaczenie naukowe, społeczne i gospodarcze;
- przedstawia historię wybranych odkryć i wynalazków, analizując proces dokonywania odkrycia lub wynalazku i wskazując jego uwarunkowania;
- dokonuje oceny znaczenia poszczególnych odkryć i wynalazków, wybiera najważniejsze i uzasadnia ten wybór;
- wymienia podobieństwa i różnice w zasadzie przekazywania informacji przy użyciu radia, telefonu, telegrafu;
- wyjaśnia zastosowanie GPS oraz praktycznie wykorzystuje ten sposób określania położenia w trakcie podróży.

3. Energia – od Słońca do żarówki.

Uczeń:

- wymienia właściwości oraz podobieństwa i różnice między światłem płomienia, żarówki, lasera;
- omawia sposoby uzyskiwania oświetlenia dawniej i obecnie oraz charakteryzuje stosowane do tego związki chemiczne;
- wyjaśnia związek pomiędzy budową ATP a jego funkcją jako przenośnika użytecznej biologicznie energii chemicznej;
- omawia przebieg i ocenia znaczenie biologiczne fotosyntezy;
- omawia przepływ energii przez ekosystemy wodne i lądowe;
- wyjaśnia funkcjonowanie oaz hydrotermalnych ;
- prezentuje na podstawie informacji z różnych źródeł, jakie jest współczesne wykorzystanie energetyki słonecznej dla potrzeb gospodarki i jakie są perspektywy rozwoju energetyki słonecznej.

4. Technologie współczesne i przyszłości.

Uczeń:

- wymienia zmiany właściwości ciekłych kryształów pod wpływem pola elektrycznego i podaje zastosowania tego efektu;
- omawia zastosowanie polimerów przewodzących prąd elektryczny we współczesnej nanotechnologii;
- podaje przykłady współczesnych technologii oraz omawia ich znaczenie w rozwiązywaniu aktualnych problemów biologicznych i środowiskowych (np. polimery biodegradowalne);
- wyjaśnia, co to są mikromacierze, i omawia możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach nauki i przemysłu;
- wyszukuje i analizuje informacje dotyczące osiągnięć technicznych wspomagających rozwój gospodarczy w świecie.

5. Cykle, rytmy i czas.

Uczeń:

- wymienia zjawiska okresowe w przyrodzie, podaje zjawiska okresowe będące podstawą kalendarza i standardu czasu;
- opisuje metody przeciwdziałania niepożądanym procesom (korozja, psucie się artykułów spożywczych, starzenie się skóry) i opisuje procesy chemiczne, które biorą w tym udział;
- omawia przykłady zjawisk i procesów biologicznych odbywających się cyklicznie (cykle okołodobowe, miesięczne, roczne, lunarne);
- omawia okołodobowy rytm aktywności człowieka ze szczególnym uwzględnieniem roli szyszynki i analizuje dobowy rytm wydzielania hormonów;
- analizuje wpływ sytuacji zaburzających działanie zegara biologicznego na zdrowie człowieka (praca na zmiany, częste przekraczanie stref czasowych);
- wyjaśnia, na czym polega, i ocenia znaczenie biologiczne sezonowości aktywności zwierząt (np. hibernacja, estywacja, okres godowy);
- omawia zjawisko fotoperiodyzmu roślin;
- przedstawia cykliczność por roku w regionach Ziemi o odmiennych warunkach klimatycznych

6. Zdrowie.

Uczeń:

- wymienia mechanizmy utraty ciepła przez organizm;
- wyjaśnia rolę ubioru w wymianie ciepła między ciałem ludzkim a otoczeniem;
- analizuje ulotkę leku i omawia podane w niej informacje;
- wyjaśnia, w jaki sposób organizm zachowuje homeostazę;
- opisuje stan zdrowia w aspektach fizycznym, psychicznym i społecznym;
- analizuje wpływ czynników wewnętrznych i zewnętrznych na zdrowie;
- analizuje zdrowie jako wartość indywidualną i społeczną;
- wyszukuje informacje o zagrożeniach wynikających z pobytu w odmiennych warunkach środowiskowych i wskazuje sposoby zabezpieczenia się przed tymi zagrożeniami.

7. Woda – cud natury.

Uczeń:

- przedstawia specyficzne własności wody (np. rozszerzalność cieplna, duże ciepło właściwe) oraz wyjaśnia rolę oceanów w kształtowaniu klimatu na Ziemi;
- opisuje budowę cząsteczki wody; wyjaśnia, dlaczego woda dla jednych substancji jest rozpuszczalnikiem, a dla innych nie;
- omawia właściwości wody istotne dla organizmów żywych;
- omawia warunki życia w wodzie (gęstość, przejrzystość, temperatura, zawartość gazów oddechowych, przepuszczalność dla światła) oraz analizuje przystosowania morfologiczne, anatomiczne i fizjologiczne organizmów do życia w wodzie;
- analizuje i porównuje bilans wodny zwierząt żyjących w różnych środowiskach (środowisko lądowe, wody słodkie i słone) oraz omawia mechanizmy osmoregulacji;
- omawia grupy ekologiczne roślin (hydrofity, higrofity, mezofity, kseroфity);
- wykazuje konieczność racjonalnego gospodarowania zasobami naturalnymi wody oraz przedstawia własne działania, jakie może w tym celu podjąć.

8. Wielcy rewolucjoniści nauki.

Uczeń:

- przedstawia dokonania wybranych uczonych na tle okresu historycznego, w którym żyli i pracowali;
- na wybranych przykładach pokazuje, w jaki sposób uczeni dokonali swoich najważniejszych odkryć;
- wykazuje przełomowe znaczenie tych odkryć dla rozwoju danej dziedziny nauki;
- przedstawia przełom pojęciowy wprowadzony przez twórców mechaniki kwantowej (np. rolę determinizmu i indeterminizmu);
- przedstawia znaczenie podróży Darwina na okręcie Beagle dla powstania teorii ewolucji na drodze doboru naturalnego i wyjaśnia, dlaczego jego dzieło „O powstawaniu gatunków” jest zaliczane do książek, które wstrząsnęły światem;
- podaje kluczowe wydarzenia związane z eksploracją regionów świata oraz wskazuje zmiany społeczne i gospodarcze jakie miały miejsce po kolejnych odkryciach geograficznych.

9. Dylematy moralne w nauce.

Uczeń:

- przedstawia osiągnięcia naukowe, które mogą być wykorzystane zarówno dla dobra człowieka, jak i przeciw niemu (np. jako broń);
- omawia dylematy moralne, przed jakimi stanęli twórcy niektórych odkryć i wynalazków;
- formułuje opinię na temat poruszanych problemów moralnych;
- omawia historię prac nad bronią jądrową i przedstawia rozterki moralne jej twórców;
- omawia wynalezienie dynamitu przez Nobla i przedstawia znaczenie Nagrody Nobla;
- wyjaśnia, czym zajmuje się socjobiologia, i przedstawia kontrowersje jej towarzyszące;
- omawia biologiczne i społeczne podłoże różnych form nietolerancji i przedstawia propozycje, jak jej przeciwdziałać;
- przedstawia swoje stanowisko wobec GMO, klonowania reprodukcyjnego, klonowania terapeutycznego, zapłodnienia in vitro, badań prenatalnych, badania genomu człowieka, dostępności informacji na temat indywidualnych cech genetycznych człowieka i innych problemów etycznych związanych z postępem genetyki, biotechnologii i współczesnej medycyny;
- przedstawia problemy związane z eksploatacją zasobów naturalnych, wskazując przykłady niszczącej działalności człowieka .

10. Nauka w mediach.

Uczeń:

- ocenia krytycznie informacje medialne pod kątem ich zgodności z aktualnym stanem wiedzy naukowej;
- wskazuje błędy w informacjach medialnych oraz podaje prawidłową treść informacji;

- analizuje informacje reklamowe pod kątem ich prawdziwości naukowej, wskazuje informacje niepełne, nierzetelne, nieprawdziwe;
- analizuje wpływ na zdrowie reklamowanych produktów, w szczególności żywnościowych, farmaceutycznych, kosmetycznych (np. rzeczywista kaloryczność produktów typu light, „ekologiczność” produktów, zawartość witamin w produktach a dobowe zapotrzebowanie, niekontrolowane stosowanie leków dostępnych bez recepty);
- analizuje materiały prasowe oraz z innych środków przekazu, wskazując różne aspekty wybranych problemów globalnych (energetyka, ocieplanie się klimatu itp.).

11. Współczesna diagnostyka i medycyna.

Uczeń:

- przedstawia zasady, na jakich są oparte współczesne metody diagnostyki obrazowej, i podaje przykłady ich wykorzystania;
- podaje przykłady analizy płynów ustrojowych i ich znaczenie w profilaktyce chorób (np. wykrywanie białka i glukozy w moczu);
- omawia cechy, którymi muszą się charakteryzować materiały stosowane do przygotowania implantów, i podaje przykłady takich materiałów;
- porównuje zasadę i skuteczność klasycznych, molekularnych i immunologicznych metod wykrywania patogenów;
- omawia metody wykrywania mutacji genowych i ocenia ich znaczenie diagnostyczne;
- wyszukuje i analizuje informacje i dane statystyczne o przyczynach i występowaniu chorób cywilizacyjnych w świecie.

12. Ochrona przyrody i środowiska.

Uczeń:

- przedstawia mechanizm efektu cieplarnianego i omawia kontrowersje dotyczące wpływu człowieka na zmiany klimatyczne ;
- omawia znaczenie dla rolnictwa i konsekwencje stosowania nawozów sztucznych i chemicznych środków zwalczania szkodników;
- przedstawia naturę chemiczną freonów i ocenia ich wpływ na środowisko;
- omawia możliwości wykorzystania metod genetycznych w ochronie zagrożonych gatunków i ocenia przydatność tzw. banków genów;
- przedstawia udział bakterii w unieszkodliwianiu zanieczyszczeń środowiska (np. biologiczne oczyszczalnie ścieków); ocenia znaczenie genetycznie zmodyfikowanych bakterii w tym procesie;
- określa cele zrównoważonego rozwoju i przedstawia zasady, którymi powinna się kierować gospodarka świata

13. Nauka i sztuka.

Uczeń:

- przedstawia metody datowania przedmiotów pochodzenia organicznego oraz zakresy stosowalności tych metod ;
- przedstawia metody analizy obrazowej stosowane przy badaniu dzieł sztuki i podaje przykłady informacji, które można za ich pomocą uzyskać;
- przedstawia zasady badań spektroskopowych, stosowanych do analizy dzieł sztuki;
- opisuje barwniki stosowane w malarstwie dawniej i obecnie;
- podaje przykłady materiałów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego używanych przez dawnych artystów ;
- analizuje symbolikę przedstawień roślin i zwierząt w sztuce;
- analizuje na wybranych przykładach informacje dotyczące stanu zdrowia ludzi, zwierząt i roślin utrwalone na obrazach i w rzeźbach ;
- wskazuje zmiany środowiska, np. krajobrazu pod wpływem działalności człowieka albo klimatyczne, jakie można zauważyć, porównując krajobrazy przedstawione w dawnym malarstwie z ich stanem współczesnym.

14. Barwy i zapachy świata.

Uczeń:

- przedstawia zasady druku wielobarwnego (CMYK);
- przedstawia procesy fizyczne, dzięki którym substancje zapachowe rozchodzą się w powietrzu;
- opisuje barwne substancje chemiczne stosowane współcześnie w malarstwie, barwieniu żywności, tkanin itd.;
- przedstawia przykłady związków chemicznych, wykorzystywanych jako substancje zapachowe (estry, olejki eteryczne itd.);
- omawia budowę receptorów światła i zapachu wybranych grup zwierząt ;
- przedstawia biologiczne znaczenie barw i zapachów kwiatów i owoców;
- omawia znaczenie barw i zapachów w poszukiwaniu partnera i opiece nad potomstwem u zwierząt (np. barwy godowe, feromony, rozpoznawanie młodych);
- opisuje różnorodność krajobrazową różnych regionów świata, analizując ich cechy charakterystyczne, w tym dominujące barwy.

15. Największe i najmniejsze.

Uczeń:

- wymienia obiekty fizyczne o największych rozmiarach (np. galaktyki) oraz najmniejszych (jądro atomowe), wymienia metody pomiarów bardzo krótkich i bardzo długich czasów i odległości;
- wyszukuje i analizuje informacje na temat najmniejszych i największych cząsteczek chemicznych;
- wyszukuje i analizuje informacje o rekordach w świecie roślin i zwierząt pod kątem różnych cech (np. wielkość, długość życia, temperatura ciała, częstotliwość oddechów i uderzeń serca, szybkość poruszania się, długość skoku, długość wędrówek, czas rozwoju, liczba potomstwa, liczba chromosomów, ilość DNA, liczba genów);
- podaje przykłady organizmów występujących w skrajnych warunkach środowiskowych;
- analizuje przyczyny ograniczające wielkość organizmów;
- wyszukuje i przedstawia przykłady ekstremalnych cech środowiska, rekordowych wielkości – czyli ziemskie, „naj...” w skali lokalnej, regionalnej i globalnej .

5. Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów:

- Uczeń w ciągu roku szkolnego powinien otrzymać minimum 3 oceny cząstkowe z minimum dwóch różnych form pomiaru systematycznie rozłożone w czasie
- Uczeń po dłuższej usprawiedliwionej (spowodowanej chorobą lub innymi sytuacjami losowymi) nieobecności w szkole (powyżej 2 tygodni) ma prawo nie być oceniany przez czas potrzebny do uzupełnienia wiadomości uzgodniony z nauczycielem
- Prace klasowe są obowiązkowe. Jeżeli uczeń opuścił pracę klasową z przyczyn losowych (nieobecność usprawiedliwiona) powinien napisać ją na najbliższej lekcji lub termin pisania uzgodnić z nauczycielem
- Prace klasowe są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem (termin jest zapisywany w dzienniku lekcyjnym), określony jest też zakres treści sprawdzanej wiedzy i umiejętności
- W przypadku nieobecności nauczyciela w dniu zapowiedzianej pracy klasowej czy sprawdzianu zostają one przesunięte na kolejną lekcję
- Uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji 1 raz (przy 1 godz. tygodniowo) w semestrze , należy to zrobić przed sprawdzeniem listy obecności
- Nieprzygotowanie obejmuje odpowiedź, kartkówkę, brak zadania domowego, brak materiałów ale nie dotyczy zapowiedzianej pracy klasowej.

- Termin podania wyników prac pisemnych nie powinien przekraczać dwóch tygodni od czasu ich przeprowadzenia (może być przedłużony z powodu nieobecności nauczyciela lub klasy w szkole)
- Uczniowie mają prawo do przełożenia 1 pracy klasowej w semestrze
- Uczeń ma prawo do egzaminu klasyfikacyjnego, jeśli opuścił więcej niż 50% lekcji(nieobecności usprawiedliwione)
- Uczeń ma prawo do ubiegania się o ocenę klasyfikacyjną wyższą niż przewidywana po spełnieniu wymaganych warunków.
- Uczeń ma obowiązek prowadzić systematycznie i posiadać na lekcji zeszyt przedmiotowy, w razie nieobecności na lekcji powinien zeszyt uzupełnić
- Prace pisemne są oceniane wg skali:

Ocena	Procent punktów
Bardzo dobry	91%
Dobry	76%
Dostateczny	51%
Dopuszczający	36%

6. Narzędzia i formy pomiaru:

• Prace klasowe:

- w formie pisemnej, trwają do 45 min.
- obejmują większą partię materiału (jeden dział, kilka lekcji z uwzględnieniem wcześniejszych logicznych powiązań merytorycznych) lub prace sprawdzające: półroczna i roczna
- są zapowiadane z wyprzedzeniem 1 tygodniowym (zapisane w dzienniku lekcyjnym), określony jest zakres treści sprawdzanej wiedzy i umiejętności
- są obowiązkowe, jeśli uczeń opuścił pracę klasową bez usprawiedliwienia otrzymuje ocenę niedostateczną
- jeśli nieobecność ucznia na pracy klasowej jest usprawiedliwiona to pisze on pracę klasową na pierwszej lekcji, na której jest obecny
- jeśli nieobecność była spowodowana dłuższą chorobą uczeń umawia się z nauczycielem na zaliczenie pracy klasowej w określonym terminie
- w przypadku nienapisania pracy (pomimo obecności ucznia i nauczyciela w szkole) w terminie dwóch tygodni od daty wpisania ocen z tej pracy do dziennika jest to jednoznaczne z oceną niedostateczną
- w przypadku niesatysfakcjonującej oceny z pracy klasowej, uczeń może ją poprawić w ciągu 2 tygodni od ogłoszenia wyników sprawdzianu
- poprawa pracy klasowej odbywa się w formie odpowiedzi pisemnej
- oceny z prac klasowych mają najistotniejszy wpływ na ocenę semestralną.
- uczeń korzystający z niedozwolonych pomocy podczas pisania pracy klasowej otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawienia

• Kartkówki:

- forma bieżącej kontroli wiadomości, zastępuje odpowiedź ustną
- nie są zapowiedziane
- trwają ok. 15 minut
- obejmują materiał maksymalnie z 3 ostatnich lekcji , bądź zadania domowego
- w przypadku zgłoszenia przed lekcją nieprzygotowania , uczeń może odstąpić od pisania kartkówki bez konsekwencji oceny niedostatecznej
- oceniane są wg tych samych kryteriów co prace klasowe

- nie przewiduje się poprawiania otrzymanych ocen
- uczeń korzystający z niedozwolonych pomocy podczas pisania kartkówki otrzymuje ocenę niedostateczną

● **Odpowiedź ustna:**

- może odbywać się indywidualnie lub grupowo
- obejmuje materiał z trzech ostatnich lekcji, z powtórzenia
- może obejmować zagadnienia zadane do przygotowania w domu
- ocenie podlega umiejętność udzielania odpowiedzi ustnych na pytania postawione przez nauczyciela (nomenklatura, umiejętność wnioskowania, uogólniania, uzasadniania, analizowania tematu czy zadania, zawartość rzeczowa, formułowanie spostrzeżeń, wyciągania wniosków, trafność doboru przykładów)

● **Zadania domowe:**

- zazwyczaj mają formę pisemną w zeszycie, formę prezentacji multimedialnej, pracy graficznej lub inną ustaloną przez nauczyciela
- może być obowiązkowa lub dobrowolna
- podlega ocenie wg zasad określonych przez nauczyciela
- za wykonanie dodatkowej pracy uczeń może uzyskać ocenę celującą, bardzo dobrą lub dobrą;
- źle wykonana praca dodatkowa nie może stanowić podstawy do ustalenia oceny niepozytywnej,
- przy wystawianiu oceny nauczyciel bierze pod uwagę predyspozycje, możliwości intelektualne oraz wkład pracy ucznia,

● **Aktywność na lekcjach:**

- pozytywnie oceniany jest udział w lekcji, przygotowanie dodatkowych materiałów, praca w grupie, praca na lekcji
- uczeń może uzyskać w czasie lekcji pozytywną ocenę za prawidłowo rozwiązany problem z zakresu nowego materiału,
- niewykonanie zadanej przez nauczyciela pracy (także podczas lekcji), może być podstawą do wystawienia częściowej oceny niedostatecznej,
- ocenę negatywną otrzyma uczeń bierny, nieuczestniczący w pracy grupy, uniemożliwiający pracę na lekcji

● **Aktywność poza lekcjami:**

- udział w konkursach przedmiotowych, olimpiadach
- udział w olimpiadach, konkursach jest oceniany adekwatnie do możliwości ucznia
- udział w pracach szkolnego koła LOP
- wykonanie pomocy dydaktycznych

● **Zeszyt przedmiotowy:**

- prowadzenie zeszytu jest obowiązkowe
- oceniany jest przynajmniej raz w semestrze (wyrzutowo)
- brak zeszytu należy zgłosić przed lekcją nauczycielowi, przeciwnym przypadku uczeń może otrzymać ocenę niedostateczną

7. Formy poprawy oceny, wystawianie oceny semestralnej i końcowej

-warunki poprawiania oceny:

- uczeń może poprawiać jeden raz każdą niesatysfakcjonującą go ocenę z pracy klasowej w terminie nie późniejszym niż 2 tygodnie od otrzymania oceny (w uzasadnionych przypadkach nauczyciel może wyznaczyć inny termin poprawy)
- poprawa jest dobrowolna
- nieobecność nieusprawiedliwiona na poprawie jest równoznaczna z rezygnacją ucznia z prawa do poprawy
- obowiązują obie oceny (z pracy klasowej i poprawy) z taką samą wagą
- w przypadku stwierdzenia niesamodzielnej pracy ucznia podczas poprawy pracy klasowej uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy
- oceny z pozostałych form pomiaru nie podlegają poprawie
- dwa tygodnie przed wystawieniem ocen semestralnych i końcowych kończy się okres popraw(termin poprawy pracy klasowej ulega skróceniu)
- w przypadku zagrożenia oceną niedostateczną nauczyciel może zaproponować uczniowi jeszcze jedną pracę poprawkową z materiału obejmującego cały semestr pod warunkiem, że uczeń wykorzystał wszystkie możliwości popraw ocen z prac klasowych
- dwa tygodnie przed końcem semestru nie przewiduje się żadnych pisemnych form sprawdzania wiadomości, z których oceny uczeń miałby prawo poprawiać
- nauczyciel może w uzasadnionych przypadkach wyrazić zgodę na pracę pisemną ucznia na jego prośbę

- ustalanie oceny semestralnej i końcowej

- przy ustalaniu oceny semestralnej i końcowej nauczyciel bierze pod uwagę stopnie ucznia z poszczególnych obszarów
- nauczyciel dokonuje oceny ucznia w sposób jawny i uzasadnia ją
- ocena semestralna brana jest pod uwagę przy wystawianiu oceny rocznej
- w przypadku uzyskania na koniec I okresu oceny niedostatecznej uczeń jest zobowiązany zaliczyć materiał realizowany w tym semestrze do dnia 31 marca
- ustalona na koniec roku ocena niedostateczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu sprawdzającego zgodnie z WSO (jeśli były uchybienia formalne przy jej wystawieniu)
- uczeń ubiegający się o wyższą niż przewidywana ocenę klasyfikacyjną zdaje przed nauczycielem sprawdzian z wiadomości i umiejętności a ponadto spełnia następujące warunki:

-systematycznie i aktywnie uczestniczył w zajęciach (przynajmniej 90% frekwencja , nieobecności usprawiedliwione);
 -pisał prace klasowe w wyznaczonych terminach;
 -korzystał z prawa poprawiania niesatysfakcjonujących ocen z prac klasowych w wyznaczonych terminach;
 -systematycznie i starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy;
 -średnia ocen z pisanych przez niego prac klasowych nie odbiega zbyt od oceny , o którą się stara .

8. Formy informowania uczniów

Na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie są zapoznawani z PSO. Wymagania na poszczególne oceny są udostępniane wszystkim uczniom. Wszystkie oceny opracowane o opracowane kryteria są jawne dla ucznia i jego rodziców. Sprawdziany

i inne prace pisemne są przechowywane w szkole do końca roku szkolnego i udostępniane na terenie szkoły uczniom i rodzicom.

9. Formy informowania rodziców

O ocenach cząstkowych informuje się rodziców/opiekunów na zebraniach rodzicielskich lub w czasie indywidualnych spotkań z rodzicami. Na dwa tygodnie przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej każdy nauczyciel informuje wychowawcę klasy o propozycji ocen wpisując je w ostatniej rubryce przy ocenach cząstkowych w dzienniku. Rodzice na zebraniu rodziców (dwa tygodnie przed posiedzeniem rady) są informowani o ocenach proponowanych dla ucznia z poszczególnych przedmiotów i podpisują listę potwierdzając ten fakt.

